

از پافشاری بر انسداد تا ادعای سه برابر شدن ورودی ارز

مریم شکرانی

داد که ارزش معاملات در سامانه نیما در هفت ماهه ابتدایی سال گذشته ۸،۸ میلیارد دلار بوده و این میزان در هفت ماه نخست امسال معادل ۱۶،۵ میلیارد دلار بوده است و حجم معاملات انجام شده در سامانه نیما طی سال ۱۳۹۹ معادل ۱۶،۷ میلیارد دلار بوده و از این لحاظ در سال جاری پیشرفت خوبی حاصل شده است.

رئیس شورای پول و اعتبار گفت: بیشترین ارزی که در سامانه نیما استفاده شد برای واردات مواد اولیه، کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای بوده است و در ماه‌های آینده نیز پیش‌بینی بسیار خوبی برای معاملات نیما داریم.

در چنین شرایطی روشن نیست رئیس کل بانک مرکزی چگونه معتقد است وصولی ارز سه برابر شده است و نکته مهم اینجاست که در این صورت چرا قیمت ارز در بازار تغییری را شاهد نبوده و حتی روند افزایشی را تجربه

کرده است؟ بررسی‌ها نشان می‌دهد قیمت ارز در بازار از زمان استقرار دولت سیزدهم افزایشی در محدوده ۲۴۰۰ تومان رانسیبت به ماه‌های پیش از آن تجربه کرده است.

در این فضا نمایندگان مجلس نیز در صدد هستند عدم بازگشت ارز حاصل از صادرات را با جرم مساوی دانسته و جرم‌انگاری عدم بازگشت ارز در شرایطی رخ می‌دهد که ایران با تحریم همه جانبه بانکی روبرو است و در نتیجه در مدت زمان تعیین شده بسیاری از صادرکنندگان قادر به بازگرداندن ارزهای صادراتی نیستند.

این تنها تصمیم ارزی دولت نیست. گزارش‌های رسیده نشان می‌دهد دولت با هدف مدیریت ارز در صدد است نسبت به حذف یا مدیریت دوباره ارز ۴۲۰۰ تومانی اقدام کند. این مهم نیز نشان از کمبود ارزی دارد. در فضایی که میزان ارز وصولی سه برابر است مشخص

نیست چرا گروهی دیگر به استناد کمبود ارز ضرورت بازتنظیم پارانه ارزی را مطرح می‌کنند.

صالح آبادی درباره ارز تخصیصی برای کالاهای اساسی یا همان ارز ۴۲۰۰ تومانی گفته است: در هفت ماهه نخست امسال ۹،۵ میلیارد دلار ارز به کالاهای اساسی اختصاص داده و معامله شده است و در این خصوص با توجه به مجوزهای جداگانه‌ای که داشتیم حدود ۱،۵ میلیارد دلار بیش از مصوبه مجلس به کالاهای اساسی ارز ۴۲۰۰ تومانی اختصاص دادیم.

رئیس کل بانک مرکزی ادامه داد: ۱،۵ میلیارد دلار نیز افزون بر ارز تخصیصی به کالاهای اساسی، برای واردات و اکسپرت کرده‌ایم.

برای تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی کسری نداریم!

صالح آبادی در عین حال از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی دفاع کرد و افزود: ارز ۴۲۰۰ تومانی موجب تقاضای مازاد بر نیاز در بازار ارز می‌شود و این از معضلات ارز ۴۲۰۰ تومانی است.

صالح آبادی گفت: به میزان نیاز وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و بهداشت و درمان در چارچوب قانون بودجه، ارز اختصاص داده‌ایم و البته با توجه به برخی مجوزهای رقم‌بیش از میزان مصوب مجلس است و هیچ کسری در ارز ۴۲۰۰ تومانی و تخصیص آن نداریم. رئیس کل بانک مرکزی گفت: حفظ ارزش پول ملی به بازار ارز، تورم و دیگر عوامل اقتصادی بستگی دارد.

این تنها رئیس کل بانک مرکزی نیست که از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی دفاع می‌کند. وزیر امور اقتصادی و دارایی، و سایر مقامات اقتصادی نیز تلوپا و چه بسا صراحتاً از این اقدام دفاع کرده و ضرورت این نکته را یادآوری کرده‌اند

که باید این ارز از اقتصاد حذف شود. این در حالی است که ارز ۴۲۰۰ تومانی به کالاهای واسطه‌ای پرداخت می‌شود که در سفره مردم نمود دارند و حذف این ارز می‌تواند قیمت اقلام پروتئینی و غذایی را افزایش دهد.

تمام راه‌های بازگشت ارز مسدود است

ادعای رئیس کل بانک مرکزی در حالی مطرح می‌شود که کیوان کاشفی، عضو هیأت رئیسه اتاق بازرگانی ایران می‌گوید که تمام راه‌های بازگشت ارز به کشور مسدود است. او با بیان این موضوع توضیح داده است که سیاست‌های سختگیرانه ارزی موجب کاهش صادرات شده است.

کاشفی توضیح داده است: هر کشور دیگری بود با این جهش نرخ ارز ۸،۷ برابری ارز طی سه سال اخیر، جهش صادرات هم داشت، اما ما در این مدت نه تنها رشد نداشتیم بلکه روند صادرات در کل کشور تا حدودی هم نزولی شد.

عضو هیأت رئیسه اتاق بازرگانی ایران در دیدار اخیر خود با نایب رئیس مجلس شورای اسلامی گفته است: با توجه به مشکلاتی که صادرکنندگان برای بازگشت ارز به کشور با آن مواجه هستند، تصویب طرح مجلس برای جرم‌انگاری آن‌ها به اصل صادرات کشور آسیب خواهد زد.

بر اساس گفته کاشفی چند هفته قبل تعدادی از نمایندگان مجلس، طرحی را ارائه کردند که بر اساس آن امکان برخورد با صادرکنندگانی که طرف سه ماهه ارز حاصل از فروش محصولاتشان را به کشور نیاوردند، فراهم شده و برای آنها عنوان مجرمانه صادر می‌شود.

بسیاری از صادرکنندگان با انتقاد از این طرح اعلام کرده‌اند که با توجه به محدودیت‌های تحریم و FATF از

جرم‌انگاری عدم بازگشت

ارز از سوی نمایندگان

مجلس در شرایطی

رخ می‌دهد که ایران با

تحریم همه جانبه بانکی

روبرو است و در نتیجه در

مدت زمان تعیین شده

بسیاری از صادرکنندگان

قادر به بازگرداندن ارزهای

صادراتی نیستند

یک سو و طولانی بودن زمان صادرات و بازگشت ارز حاصل از آن از سوی دیگر، نه تنها این طرح گره‌گشا نخواهد بود که حتی موجب از بین رفتن اعتماد بخش خصوصی و خروج سرمایه‌گذاران می‌شود. در طول حدود سه و نیم سال گذشته، با توجه به آغاز دور جدید تحریم‌های امریکا علیه ایران، دولت اعلام کرده که صادرکنندگان موظفند بخش مهمی از ارز حاصل از صادرات خود را در قالب تعهدات ارزی به کشور بازگردانند. هر چند تاکنون نیز راه‌هایی برای برخورد با صادرکنندگانی که ارز خود را نیاوردند، پیش‌بینی شده ولی تاکنون جرم‌انگاری آن‌ها در دستور کار نبوده است. فعالان بخش خصوصی معتقدند بخش مهمی از ارز بازنگشته به کشور نه به این بخش که به شرکت‌های خصولتی و پتروشیمی ارتباط دارد و اگر بناسبت برخوردی انجام شود نیز باید با هدف تغییر رفتار آن‌ها اجرایی شود.

به نظر می‌رسد مقامات دولت سیزدهم طرح‌های ارزی متعددی را در دستور کار دارند. آنچه روشن می‌کند جهت‌گیری ارزی دولت چیست، تصمیماتی است که در قالب بودجه ۱۴۰۱ اتخاذ خواهد شد.

خبر اقتصادی

کنانه رسایی به رئیس جمهور در مورد بازار سرمایه

آقای رئیس همه منتظر سفر شما به بورس زلزله زده هستند

به گزارش برترین‌ها، حمید رسایی در توفیتی نوشت: آقای رئیس سفر شما به استان‌ها و بررسی مشکلات مردم خصوصاً مناطق زلزله زده، دل‌ها را امیدوار کرده و باید ادامه پیدا کند. فراموش نکنید مدتی است در بازار سرمایه هم زلزله چند هزار ریشتری آمده و آوار روی سرمایه مردم خراب شده. همه منتظر سفر شما به این منطقه و اتخاذ تصمیمات مناسب هستند.

پوشاک زمستانی ۴۰ درصد گران شد

تجارت نیوز - عضو هیئت مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و فروشنده پوشاک گفت: پوشاک زمستانی به طور متوسط نسبت به سال گذشته ۴۰ درصد افزایش قیمت داشته‌اند. مجید افتخاری اظهار کرد این افزایش قیمت در پارچه‌هایی که مواد اولیه داخلی دارند بیشتر بوده و علت این وضعیت تصمیمات وزارت صنعت، معدن و تجارت در زمینه محدودیت واردات برخی از این مواد است. تاجایی که برخی مواد اولیه تولید داخل افزایش قیمت بیش از ۱۰۰ درصدی داشته‌اند.

پایان محدودیت کشتی‌های

ایران در یک بندر هندی

ایسنا - دبیر انجمن کشتیرانی و خدمات وابسته ایران اعلام کرده که محدودیت‌های اعمال شده برای ناوگان ایران در یک بندر هندی به پایان رسیده است. از چندین قبل هندوستان اعلام کرده بود که برای کشتی‌ها و ناوگان ایران در بندر موندر محدودیت‌هایی وضع کرده است. اپراتوری این بندر در اختیار شرکت آدانی است که شرکتی امراتمی محسوب می‌شود. با این وجود، بر اساس نامه‌ای که مسعود پلمه دبیر کل انجمن کشتیرانی و خدمات وابسته ایران به علی‌خان معاون استان‌ها و تشکل‌های اتاق بازرگانی ایران ارسال کرده، این محدودیت‌ها از این پس لغو خواهند شد. در این نامه آمده که با همکاری بخش خصوصی ایران که در کشور هند فعال است و همچنین سفارت ایران در دهلی نو، شرکت آدانی محدودیت‌های خود را لغو کرده است.

تورم ۴۷۵ درصدی

کالاهای وارداتی

مرکز آمار ایران - کالاهای وارداتی در سال گذشته با افزایش ۴۷۵ درصدی قیمت نسبت به

قبل همراه بوده است. مرکز آمار ایران جزئیاتی از وضعیت تورم در کالاهای وارداتی منتشر کرد که نشان می‌دهد تغییرات شاخص قیمت کالاهای وارداتی مبتنی بر داده‌های ریالی در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال قبل، ۴۷۵،۱ درصد است که در مقایسه با تورم سال ۱۳۹۸ که ۳۰۴،۵ درصد گزارش شده بود حدود ۱۷۰،۶ واحد درصد افزایش داشته است.

همچنین تغییرات شاخص قیمت کالاهای وارداتی مبتنی بر داده‌های دلاری نیز در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال قبل، ۳۹۵،۵ درصد است که در مقایسه با تورم سال ۱۳۹۸ که برابر با ۳۱،۱ درصد بود به حدود ۸۰،۴ واحد درصد افزایش داشته است.

بیش از ۶/۷ میلیون خانوار

در ایران مستاجر هستند

عضو کمیسیون عمران اظهار داشت: طبق سرشماری‌های سال ۹۵ در حال حاضر بیش از ۶ میلیون و ۷۵۰ هزار خانوار در کشور مستاجر هستند که طرح جهش تولید مسکن (ساخت یک میلیون واحد مسکونی در سال) می‌تواند به خانه‌دار شدن مستاجران کمک کند. مجتبی یوسفی درباره ناموفق بودن کنترل بازار اجاره از سوی دولت گفت: کنترل قیمت‌ها در بازار آزاد به عرضه و تقاضا برمی‌گردد. البته در کشورمان مشکلاتی در حوزه انحصار وجود دارد و به دلیل عدم مدیریت بازار، با مشکلاتی در انواع بازارها مواجه هستیم. وی ادامه داد: همچنین در سال‌های اخیر با کاهش شدید ارزش پول ملی مواجه شدیم و متأسفانه سیاست‌های حمایتی برای تولیدکنندگان از جمله محدودیت در واردات به شکل نادرست آن به اجرا رسیده و گر نه با همین محدودیت‌ها در واردات می‌توانستیم از تولیدکنندگان داخلی حمایت کنیم اما به دلیل نادرست بودن روش‌های اجرا، اجحافی در حق مصرف‌کنندگان می‌شود. همین موضوعات را می‌توان به بازارهای تکلیفی تعمیم داد و به هیچ وجه با انواع ابلاغ، دستورالعمل، بخشنامه نمی‌توان هیچ‌بازاری از جمله بازار اجاره مسکن را کنترل کرد. به گفته وی کنترل دولتی بازار اجاره در تمام دنیا این یک تجربه شکست‌خورده است.

گزارش

قاچاقچیان می‌تازند؛

سه‌م ۳۶ درصدی خارجی‌ها در بازار لوازم خانگی

در حالی که واردات لوازم خانگی از سال ۱۳۹۷ ممنوع شده و دو شرکت کره‌ای نیز از سال ۱۳۹۸ در ایران حضور ندارند، مرکز آمار ایران از سه‌م بیش از ۳۶ درصدی لوازم برقی تولید خارج در سال گذشته خبر داده که دو نکته را گوشزد می‌کند.

به گزارش ایسنا، طبق مصوبه اولیه شورای هماهنگی سران سه‌قوه در سال ۱۳۹۷ واردات لوازم خانگی به کشور ممنوع شد و با تمديد این مصوبه، ممنوعیت واردات لوازم خانگی تا پایان سال ۱۴۰۰ ادامه خواهد یافت و بعد از آن مجدداً درباره این موضوع تصمیم‌گیری می‌شود که با وجود نامه اخیر مقام معظم رهبری، پیش‌بینی می‌شود ممنوعیت ادامه داشته باشد.

از طرف دیگر دو سال پیش و با تشدید تحریم‌های آمریکا دو شرکت کره‌ای از جی

و سامسونگ که در صنعت لوازم خانگی ایران سرمایه‌گذاری کرده بودند، ایران را ترک کردند. در حال حاضر برند این دو شرکت در ایران به جی پلاس و سامسونگ تغییر کرده و قطعات آن‌ها از کشورهای دیگری به جز کره به ایران وارد می‌شود؛ بنابراین کالاهای برند جی و سامسونگ موجود در بازار به صورت قاچاق وارد می‌شوند و طبق اعلام اتحادیه لوازم خانگی، گارانتی این کالاهای مرموط به شرکت‌های متفرقه بوده که ممکن است مصرف‌کنندگان را با مشکل مواجه کند. با وجود اینکه از ابتدای ممنوعیت واردات لوازم خانگی بارها راه‌های تشخیص کالای قاچاق اطلاع‌رسانی و نسبت به مشکلات گارانتی این کالاهای هشدار داده شده، اطلاعات مرکز آمار حاکی از سه‌م ۳۶ درصدی لوازم برقی تولید خارج خانوارها در سال ۱۳۹۹ است.

مصرف‌کننده ایرانی چه کالایی خرید؟

نتایج طرح آمارگیری از فرهنگ رفتاری خانوار نشان می‌دهد که بنابر اظهار خانوارهایی که در سال ۱۳۹۹ لوازم برقی خریدند، ۵۱،۸ درصد از این لوازم برقی تولید داخل، ۳۶،۸ درصد لوازم برقی تولید خارج و ۱۱،۴ درصد هر دو نوع لوازم برقی داخلی و خارجی بوده است. این آمار از خرید کالای خارجی در شرایطی که واردات لوازم خانگی از دو سال قبلی به طور کامل ممنوع شده و بعدتر هم شرکت‌های خارجی کشور را ترک کردند، قابل توجه است؛ چرا که طبق گفته مسئولان مختلف، بعد از دو اتفاق یاد شده، اکثر لوازم خانگی خارجی موجود در بازار قاچاق محسوب می‌شود؛ مگر اینکه از قبل دوره ممنوعیت در انبار فروشنده مانده باشد یا فردی کالای خارجی که پیش از ممنوعیت

خریده و برای جهیزیه کنار گذاشته را در پی جهش قیمت فروخته باشد. این مسئله دو نکته را گوشزد می‌کند. اول سه‌م قابل توجه کالای قاچاق که سال‌هاست مورد انتقاد قرار گرفته است. مشاهدات میدانی نیز نشان می‌دهد که لوازم خانگی خارجی جدید به وفور در بازار فروخته می‌شوند و حتی برخی مغازه‌داران اصلاً کالای ایرانی ندارند که تعدادشان هم کم

دلیل گرانی‌های اخیر اعلام شد

احتمال افزایش دوباره قیمت سیگار از دی ماه وجود دارد

پیش می‌رفت، وی اضافه کرد: در قانون جدید مالیات بر ارزش افزوده این دورا باهم تجمیع کرده‌اند و از دی ماه تولیدکنندگان باید ۲۵ درصد ارزش افزوده را پرداخت کنند. در فروش کالا از تولیدکننده به عامل کشوری تفاوتی ایجاد نمی‌شود، چرا که قبلاً هم پرداخت می‌شد، اما از عامل کشوری به عامل استانی، مابه‌التفاوت سود دیگر ۱۵ درصد محسوب نمی‌شود، بلکه در تولیدات داخلی ۲۵ درصد و در تولیدات بین‌المللی که در داخل تولید می‌شوند ۴۰ درصد پرداخت خواهد شد. وی ادامه داد: این اتفاق قطعاً یک اثر افزایش قیمتی خواهد داشت. از طرف دیگر به علت تورم و افزایش دستمزد عموماً افزایش قیمت رخ می‌دهد، البته این اتفاق عموماً مربوط به اسفند و فروردین است اما احتمال اینکه به علت قانون تجمیع عوارض، روند افزایشی قیمت زودتر آغاز شود وجود دارد. همچنین به سال جدید میلادی هم نزدیک هستیم و احتمال افزایش قیمت برای برندهای بین‌المللی وجود دارد. همه اینها با یکدیگر احتمال گران‌تر شدن سیگار را از اواسط دی ماه پررنگ‌تر می‌کنند اما میزان آن به فاکتورهایی مانند تورم، افزایش دستمزد، افزایش نرخ حمل و نقل و... ارتباط دارد.

رئیس هیئت مدیره انجمن تولیدکنندگان، واردکنندگان و صادرکنندگان محصولات دخانی اظهار داشت: تجمیع عوارض در دی ماه قطعاً یک اثر افزایش قیمتی روی دخانیات خواهد داشت. از طرف دیگر به علت تورم و افزایش دستمزد عموماً افزایش قیمت رخ می‌دهد، البته این اتفاق عموماً مربوط به اسفند و فروردین است اما احتمال اینکه به علت قانون تجمیع عوارض، روند افزایشی قیمت زودتر آغاز شود وجود دارد.

محمد رضا تاجدار در گفت‌وگو با ایلنا در مورد علل افزایش چندباره قیمت سیگار در چند هفته اخیر گفت: شرکت JTI که سیگارهایی مانند وینستون، مگنا، کمل و... را تولید می‌کند، بسته‌بندی سیگارهای خود را تغییر داده است. متأسفانه برخی از لایه‌های توزیع و عاملین که سیگارهایی با طرح‌های قبلی را در انبارهای خود موجود دارند از این فرصت استفاده کرده و این سیگارها را در مقایسه با سیگارها با بسته‌بندی جدید به مصرف‌کننده اصلی معرفی و به این ترتیب قیمت‌ها را افزایش می‌دهند. با اینکه از نظر کیفیتی هیچ تغییری ایجاد نشده اما از آنجا که مصرف‌کننده به بسته‌بندی قبلی عادت بیشتری دارد، سواستفاده‌هایی در بازار صورت گرفته و قیمت را افزایش می‌دهند. وی افزود: این کمپانی بیش از ۵۰ درصد از

